

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Üçüncü Birleşim

8 . XI . 1950 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	32	Dinar'ın Moran Köyünden Mehmetoğlu	
2. — Havale edilen kâğıtlar	32	Mustafa Salmal'ın ve İskilip'in Doğangir	
3. — Başkanlık Divanının Kamutaya sunuşları	32	Köyünden Hasanoglu Sadık Kalkan'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki 5 tezkerenin geri verilmesine dair Başba- kanlık tezkeresi (3/12), (3/13), (3/14), (3/36), (3/76)	34
1. — Gümüşane Milletvekili Raşit Gür- gen'in, öldüğüne dair Başbakanlık tezke- resi (3/101)	32:33	5. — Kırkağaç'lı Halitoğlu Osman Çi- leken ile Gaziantep'in Oğuzeli İlcesinden Ebuseyfoğlu Ahmet Yeşilbağ'ın ölüm ce- zasına çarptırılmaları hakkındaki tezkere- nin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/105), (3/15)	34:35
2. — Sivas Milletvekili Mahir Tür- kay'ın, öldüğüne dair Başbakanlık tezke- resi (3/102)	33	6. — Şabanoglu İsmail Eski'nin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki tezke- renin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/106), (3/17)	35
3. — Afyon Karahisar Milletvekili Ke- mal Özçoban'ın, İstanbul eski milletvekili Cihad Baban'ın, İstanbul Milletvekili Senihi Yürüten'in, Kütahya eski milletve- kili Adnan Menderes'in, Zonguldak Millet- vekili Ali Rıza İncealemdaroğlu'nun, Bur- sa Milletvekili Ağah Erozan'ın, Çankırı Milletvekili Kâzım Arar'ın, İstanbul Mil- letvekili Mükerrerem Sarol'un ve Kırşehir Milletvekili Osman Bölükbaşı'nın Millet- vekilliği dokunulmazlıklarının kaldırılma- sı hakkındaki 12 tezkerenin geri verilmesi- ne dair Başbakanlık tezkeresi (3/103), (3/4), (3/5), (3/6), (3/8), (3/9), (3/10) (3/74), (3/75), (3/77), (3/78), (3/79)	33:34	7. — İskân Kanununun bazı maddele- rinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı madde ve fıkrar- lar ilâvesine dair olan 5098 sayılı Kanu- nun 12 nci maddesinin kaldırılması hak- kındaki Kanun tasarılarının geri verilme- sine dair Başbakanlık tezkeresi (3/107), (1/31)	35
4. — Emirdağ'ın, Kayı Köyünden Veli- oğlu Kâmil Ergün'ün, Kilis'in, Şeyh Ab- dullah Mahallesinden Mehmet Gazi Türk- men'in, Kiği'li Neciboğlu Selim Ayık'ın,		8. — Ordu mensuplarının izinleri için 1939 yılında konulmuş olan tahditlerin kaldırıldığı hakkında Başbakanlık tezke- resi (3/108)	35

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Birinci Oturum

Sinob Milletvekili Muhit Tümerkan ile

Hakkâri Milletvekili Selim Seven andıçtiler.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinde Türkiye'yi temsil etmek üzere Strasburg'a giden Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'ye Ekonomi ve Ticaret Bakanı Zühtü Hilmi Velibese'nin;

Bir ay izin almış olan Millî Savunma Bakanı Refik Şevket İnce'ye Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Samet Ağaoğlu'nun;

Millî Eğitim Bakanlığından çekilen Avni Başman'ın yerine Gümrük ve Tekel Bakanı Nuri Özsan'ın vekillik edeceklerine;

Millî Eğitim Bakanlığına Ulaştırma Bakanı Tevfik İleri'nin ve Ulaştırma Bakanlığına da Ankara Milletvekili Seyfi Kurtbek'in tâyin edildiklerine;

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından çekilen Nihad Reşad Belger'in yerine İzmir Milletvekili Ekrem Hayri Üstündağ'ın tâyin edildiğine;

Bayındırlık Bakanlığından çekilen Fahri Be-

len'in yerine Çalışma Bakanı Hasan Polatkan'ın vekillik edeceğine;

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinde Türkiye'yi temsil etmek üzere Roma'ya giden Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'ye Ekonomi ve Ticaret Bakanı Zühtü Hilmi Velibese'nin vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkereleri okundu.

Komisyonlar seçimi için oylar toplandı.

Birleşime ara verildi.

İkinci Oturum

Komisyonlar seçiminin sonuçları bildirildi.

8 . XI . 1950 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip
Bursa Milletvekili	İstanbul Milletvekili
H. Köymen	F. Tekil

Kâtip

Tokad Milletvekili

M. Önal

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Teklifler

1. — İdareci Üyeler Kurulunun, Büyük Millet Meclisi 1950 yılı Bütçesinde değişiklik yapılması hakkında Kanun teklifi (2/35) (Bütçe Komisyonuna);

2. — Konya Milletvekili Saffet Gürol'un,

Göçmen piyangosu tertibi hakkında Kanun teklifi (2/36) (Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

3. — Tekirdağ Milletvekili Şevket Mocan ve 53 arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 141 ne maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun teklifi (2/37) (Adalet Komisyonuna).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Başkanvekili Hulûsi Köymen

KATIPLER : İbrahim Kirazođlu (Kayseri), Fûruzan Tekil (İstanbul).

BAŞKAN — Ekseriyetimiz vardır, üçüncü | birleşimi açıyorum.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ KAMUTAYA SUNUŞLARI

1. — Gümüşane Milletvekili Raşit Gürgen'in, öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/101)

BAŞKAN — Tezkerayı okutuyorum:

6 - 3818

24. X. 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Gümüşane Milletvekili Raşit Gürgen'in, 14.
IX. 1950 tarihinde öldüğü, İçişleri Bakanlığın-
dan alınan 2. X. 1950 tarih ve 23302/64-8608
numaralı tezkerede bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Başbakan N.
S. Ağaoğlu

(Allah rahmet eylesin, sesleri)

BAŞKAN — Milletvekili arkadaşımızın hâtıra-
larını tâzizen arkadaşlarımızı iki dakika ayakta sü-
kûta dâvet ediyorum.

(Ayakta iki dakika saygı duruşu yapıldı.)

BAŞKAN — Gündemin ikinci maddesine ge-
çiyoruz.

2. — *Sivas Milletvekili Mahir Türkay'ın, öl-
düğüne dair Başbakanlık tezkeresi (3/102)*

BAŞKAN — Tezkereyi okutuyorum.

6 - 3635

2. X. 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Sivas Milletvekili Mahir Türkay'ın 29. VIII.
1950 tarihinde öldüğü İçişleri Bakanlığın-
dan alınan 15. IX. 1950 tarih ve 23302 - 64/8018 sa-
yılı tezkerede bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — Arkadaşımızın aziz hâtırasını
tâzizen iki dakika ayakta vaz'ı ihtiram alınmasını

rica ederim.

(Ayakta iki dakika saygı duruşu yapıldı).

BAŞKAN — Gündemin 3. nü maddesine ge-
çiyoruz.

3. — *Afyon Karahisar Milletvekili Kemal
Özçoban'ın, İstanbul eski Milletvekili Cihad Ba-
ban'ın, İstanbul Milletvekili Senihi Yürüten'in,
Kütahya eski milletvekili Adnan Menderes'in,
Zonguldak Milletvekili Ali Rıza İncealemdar-
oğlu'nun, Bursa Milletvekili Agâh Erozan'ın,
Çankırı Milletvekili Kâzım Arar'ın, İstanbul
Milletvekili Mükerrerem Sarol'un ve Kırşehir Mil-
letvekili Osman Bölükbaşı'nın Milletvekilliği
dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkındaki
12 tezkerenin geri verilmesine dair Başbakanlık
tezkeresi (3/103)*

1. XI. 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İlişik listede adları yazılı zevatın milletve-
killiği dokunulmazlıklarının kaldırılmasına da-
ir olup hizalarında tarih ve sayısı yazılı tezke-
relerle Yüksek Meclise sunulmuş olan dosyala-
rın, 5677 sayılı Af Kanunu hükümleri gereğin-
ce ilgili merciler tarafından gereği yapılmak
üzere, geri alınması, Adalet Bakanlığının
17. X. 1950 tarih ve 131/380 sayılı tezkeresiy-
le istenilmektedir.

Bahsi geçen dosyaların iadesine müsaadele-
rini saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

Tarihi	Numarası	Milletvekilliği dokunulmazlığı özeti
3/4 18. 5. 1949	6/2-1570 6/1866	Afyon Milletvekili Kemal Özçoban H.
3/5 30. 12. 1949	6/2-5114 6/4640	» » » »
3/6 18. 2. 1950	6/2-519 6/675	İstanbul Milletvekili Cihad Baban H.
3/7 30. 12. 1949	6/2-5109 6/4641	İstanbul Milletvekili Senihi Yürüten H.
3/8 27. 2. 1950	6/2-609 6/810	Kütahya Milletvekili Adnan Menderes H.
3/9 15. 9. 1949	6/2-3369 6/3395	» » » »

Tarihi	Numarası	Milletvekilliği dokunulmazlığı özeti
3/10	2. 2. 1950	6/2-333 6/407 Zonguldak Milletvekili Ali Rıza İncealemdaroğlu II.
3/74	1. 7. 1950	6/2-2379 6/2602 Bursa Milletvekili Ağâh Erozan II.
3/75	1. 7. 1950	6/2-2377 6/2607 Çankırı Milletvekili Kâzım Arar II.
3/77	1. 7. 1950	6/2-2395 6/2603 İstanbul Milletvekili Mükerrerem Sarol II.
3/78	1. 7. 1950	6/2-2378 6/2606 Kırşehir Milletvekili Osman Bölükbaşı II.
3/79	1. 7. 1950	6/2-2380 6/2604 Zonguldak Milletvekili Ali Rıza İncealemdaroğlu II.

BAŞKAN — Başbakanlığa geri veriyoruz, efendim.

Gündemin 4 ncü maddesine geçiyoruz:

4. — *Emirdağ'ın, Kayı Köyünden Velioglu Kâmil Ergün'ün, Kütis'in, Seyh Abdullah Mahallesinden Mehmet Gazi Türkmen'in, Kığı'li Necipoğlu Selim Ayık'ın, Dınar'ın Moran Köyünden Mehmetoğlu Mustafa Salmal'ın ve İskilip'in Doğanlır Köyünden Hasanoglu Sadık Kalkan'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki 5 tezkerenin geri verilmesine bair Başbakanlık tezkeresi (3/104)*

BAŞKAN — Tezkerayı okutuyorum.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına Kâmil Ergün, Gazi Türkmen, Selim Ayık, Mustafa Salmal ve Sadık Kalkan'ın ölüm cezasına çarptırılmalarına dair olup kanuni işlemi yapılmak üzere ilişik listede tarih ve numaraları yazılı tezkerelerle Yüksek Meclise sunulmuş olan dâva dosyalarının, 5677 sayılı Af Kanununun beşinci maddesine göre ilgili mahkemelerce gereği yapılmak üzere, geri alınması, Adalet Bakanlığının 17 . X . 1950 tarih ve 130/379 sayılı tezkeresiyle istenilmektedir.

Bahsi geçen dosyaların geri gönderilmesini saygılarımla arz ve rica ederim.

Başbakan
A. Menderes

Bağlı cetvel

Tarihi	Numarası	Özet
20. 7. 1949	5/4 - 2629 6/2752	Veli oğlu Kâmil Ergün'ün ölüm cezasına çarptırılması II.
15. 12. 1949	5/4 - 4864 6/4411	Kilisli Osmanoglu Gazi Türkmen'in ölüm cezasına çarptırılması II.
7. 3. 1949	5/4 - 686 6/799	Necipoğlu Selim Ayık'ın ölüm cezasına çarptırılması II.
14. 6. 1950	5/4 - 1948 6/2319	Mehmetoğlu Mustafa Salmal'ın ölüm cezasına çarptırılması II.
1. 7. 1950	5/4 - 2355 6/2605	Hasanoglu Sadık Kalkan'ın ölüm cezasına çarptırılması II.

BAŞKAN — Bu tezkereleri de iade ediyoruz. Gündemin beşinci maddesine geçiyoruz.

5. — *Kırkağaç'lı Halitoğlu Osman Çileken ile Gaziantep'in Oğuzeli İncesinden Ebuseyfoğlu*

Ahmet Yeşilbağ'ın ölüm cezasına çarptırılmaları hakkındaki tezkerenin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/105)

2 . X . 1950

6/3636

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

17 . X . 1949 tarih ve 5/4-3840/6-3694 sayılı tezkereye karşıdır:

Ölüm cezasına hükümlü Osman Çileken ile Ahmet Yeşilbağ hıklarında 5677 sayılı Af Kanununun tatbiki için dâva dosyasının geri alınması Millî Savunma Bakanlığının 21 . IX . 1950 tarih ve 49/2257 sayılı tezkeresiyle rica edilmektedir.

Yukarıda tarih ve sayısı yazılı tezkere ile gönderilmiş olan hüküm dosyasının geri gönderilmesine müsaadelerini arz ve rica ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — İade ediyoruz. Gündemin altıncı maddesine geçiyoruz.

6. — *Şabanoglu İsmail Eski'nin ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki tezkerenin geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/106)*

BAŞKAN — Başbakanlık tezkeresini okutuyorum.

27 . X . 1950

6/3844

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1 . IV . 1950 tarih ve 6/13777 - 1014 sayılı tezkereye ektir:

Casusluk suçundan dolayı IX Kor. 2 numaralı Askerî Mahkemesince ölüm cezasına hükümlü İsmail Eski hakkında Af Kanununun tatbik edilmesi için dâva dosyasının iadesi, Millî Savunma Bakanlığının 12 . X . 1950 tarih ve 50/5999 sayılı tezkeresiyle istenilmektedir.

Bahsi geçen dosyanın geri gönderilmesini saygılarımla arz ve rica ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — Bu da iade edilecektir efendim. Gündemin yedinci maddesine geçiyoruz:

7. — *İskân Kanununun bazı maddelerinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı madde ve fıkralar ilâvesine dair*

olan 5098 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin kaldırılması hakkındaki Kanun tasarısının geri verilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/107)

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İskân Kanununun 26, 27 ve 28 nci maddeleri şümulü dâhilinde bulunan arazi meselelerinin halline mütedair esasları da ihtiva eden yeni bir tasarı hazırlanacağından, İskân Kanununun bazı maddelerinin kaldırılmasına, değiştirilmesine ve bu kanuna yeniden bazı madde ve fıkralar ilâvesine dair olan 5098 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin kaldırılması hakkında olup 71 - 1644/6 - 2599 sayılı ve 1 . VII . 1950 tarihli yazımızla sunulmuş bulunan Kanun tasarısının geri gönderilmesine müsaade buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — İade ediyoruz.

Sekizinci maddeye geçiyoruz.

8. — *Ordu mensuplarının izinleri için 1939 yılında konulmuş olan tahditlerin kaldırıldığı hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/108)*

6 - 3163

17 . VIII . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Siyasi durumun gerginleşmesi üzerine ordu mensuplarının izinleri için 1939 yılında konulmuş olan tahditlerin devamına mahal görülmiyerek kaldırılması, Bakanlar Kurulunun 14 . VI . 1950 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyeti, 1211 sayılı Kanunun 4790 sayılı Kanunla değişik 3 ncü maddesine göre saygılarımla arz ederim.

Başbakan
A. Menderes

BAŞKAN — 4790 sayılı Kanunun bahsedilen maddesi, bu tahdidin Bakanlar Kurulu kararıyla kaldırılması halinde, keyfiyetin Meclise arz edilmesi hükmünü mutazammındır. Bu hükme uyularak, bu tezkere Meclise sunulmuştur.

Gündemimizde görüşülecek başka iş yoktur. Bu itibarla bugünkü Birleşimi, 10 Kasım Cuma günü saat 15 de toplanmak üzere tatil ediyorum.

Kapanma saati : 15,20

